

Så krossades det stridbara brittiska gruvarbetarfacket

Gruvarbetarnas hjaltemodiga kamp för jobben skakade makten

"Känner du till en strejk som omfattade 165 000 arbetare och pågick ett år? En strejk där strejkvakter dödades och andra dog när de rotade efter kolbitar för att hålla sig varma. En kamp där 11 312 arbetare arresterades, 5 653 ställdes inför rätta, minst 200 hamnade i fängelse och 960 fick sparken?

Det här är inte ett kapitel i historien från Bolivia eller apartheidregimens Sydafrika. Det handlar om Storbritannien 1984-85, när den härskande klassen visade sin hänsynslöshet och förakt när de med alla medel skulle knäcka gruvarbetarnas kamp".

Citatet är hämtat från det fantastiska och skakande bild- och texthäftet *Striking Back* och handlar om de heroiska gruvarbetarnas årslånga strejk 1984-1985. För det skrivna svarar Mike Simmons och förlaget är Bookmakers Publication Ltd.

Gruvarbetarnas strejk är en historia präglad av blod, svett och tårar. Den handlar om en omfattande solidaritet, både nationellt och internationellt.

Det är söndagskväll i Stockholm denna kväll i skarven mellan februari och mars 1985. Folkets Hus är i det närmaste fullsatt. I talarstolarna två gruvarbetarfruor från Wales, Anne Jones och Barbara Edwards.

Någon timma innan detta solidaritetsmöte hade "ett uppslitande telefonsamtal hem till familjerna givit dem det besked de fruktade. Gruvarbetarförbundets delegatkonferens hade med en knapp majoritet beslutat att avblåsa den nästan årslånga strejken, och manat männen att infinna sig vid gruvorna." (Internationalen 10/85)

Mötet med de två gruvarbetarfruorna är av förklarliga skäl präglat av oerhört starka känslor. De bägge vädjar från talarstolen:

- Så fort männen återvänder till arbetet på tisdag börjar också kravbrevet strömma in. Under hela strejken har vi inte betalt för hyra, gas och el. Räkningarna kommer

att staplas på hög i gruvarbetarhemmen. Vräkningsbesked har många av oss redan fått. Därför är det av yttersta vikt att ni fortsätter att stödja de brittiska gruvarbetarna, trots att strejken nu är slut.

Gruvarbetarnas hjaltemodiga kamp för jobben var över.

Men egentligen hade det som blev början till strejken startat tio år tidigare.

Närmare bestämt 1975 när järnladyn Margaret Thatcher valdes till partiledare för det konservativa partiet.

Thatcher och hennes nyliberala kumpaner har en klar dagordning. Privatiseringar och avregleringar, sänkta skatter för de välbeställda, men framför allt att för alltid tukta den brittiska fackföreningsrörelsen genom en rad inskränkningar och försämrade villkor för att driva ett fackligt arbete.

Den i särklass stridbaraste fackliga organisationen var NUM, det brittiska gruvarbetarefacket. Nu under ledning av den kontroversiella fackliga kampen och Thatchers hatobjekt nummer ett, Arthur Scargill.

För att kunna genomföra systemskiftet måste därför gruvarbetarefacket knäckas först. En dödlig stöt mot det skulle försvaga hela den brittiska fackföreningsrörelsen och dess centralorganisation TUC.

1979 valdes Margaret Thatcher till premiärminister. Upprustningen för kriget mot

"Thatcher tog vår mjölk, nu stjal hon vårt bröd" står det på gruvarbetarfamiljernas plakat. Bilderna på uppslaget är från häftet Striking Back.

gruvarbetarna började. Stora mängder kol lagrades i smyg, kraftverk ställdes om för att minska kolberoendet, en strejkbrytarorganisation planerades. Polisen rustades till tänderna. Pressen mobiliserades.

I mars 1984 var det klart för drabbning.

Detta sedan regeringen Thatcher aviserat att fem gruvor skulle stängas. Gruvarbetarnas svar blev strejker i Yorkshire och Skottland. Klass stod mot klass. Strejken var ett faktum.

Gruvarbetarnas strejk är en historia präglad av blod, svett och tårar. Den handlar om

en omfattande solidaritet, både nationellt och internationellt. En kamp som inte lämnade någon boende och arbetande i gruvsamhällena oberörd. I fronten givetvis de gruvarbetande männen. Men i lika höga grad deras fruar och flickvänner och alla barn som under ett år trotsade alla naturlagar i fattigdom, svält och ren skär nöd.

Men det är också en historia om svek.

Vi återvänder till Folkets Hus i Stockholm. Där Anne Jones inte tvekade att lägga ansva-

ret för utgången av strejken på andra.

– Att vi går tillbaka beror inte på att gruvarbetarna inte kämpat tillräckligt väl för sin sak. Ansvaret för nederlaget ligger inte på gruvarbetarna och deras fackförening. Det ansvaret faller helt och fullt på ledningen för TUC (brittiska LO) och högermännen i ledningen för Labourpartiet, som inte lyft ett finger för att stödja gruvarbetarna.

En undfallenhet som kom att kosta inte bara gruvarbetarna oerhört mycket, utan hela den brittiska fackföreningsrörelsen som mer

eller mindre bröt samman efter nederlaget.

Uppmaningen från de två gruvarbetarfruarna denna mörka kväll i Folkets Hus i Stockholm var "Glöm oss inte nu".

Alla vi som på ett eller annat sätt deltog i solidaritetsarbetet för de brittiska gruvarbetarna har inte glömt. Men framför allt minns vi vad den politiska makten använder för medel när de ska knäcka en stridbar fackförening.